ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ ΓΑΛΛΟΥ ΖΑΝΤΙΖΟΝ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ὁ κατῆς κι' ἡ χήνα Ἡ περιπέτειες τοῦ φούρναρη. Τί λέει τὸ βιβλίο τοῦ προφήτη. Ὁ ντερβίσης καὶ τὸ ρακί. Ὁ μπέης καὶ τὸ χωράφι τοῦ χωριάτη. Οἱ πέντε μάρτυρες τῆς κατηγορίας! Ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστῆ. Πῶς τὴν ἔπαθε ὁ πλούσιος κι' ἄδικος μπέης, κλπ. κλπ.

κατῆς ἑνὸς τούρκικου χωριοῦ εἶχε τὴ συνήθεια, κάθε μεσημέρι, πρὶν νὰ πάη σπίτι του, νὰ περνάη ἀπ' τὸ φοῦρνο, νὰ στέκεται ἀπ' ἔξω καὶ νὰ μυρίζη τὴν εὐωδιὰ τοῦ ζεστοῦ ψωμιοῦ καὶ τῶν ταψιῶν μὲ τὰ ψητὰ καὶ μὲ τοὺς μπακλαβάδες. Ἕνα μεσημέρι λοιπόν, τὸν χτύπησε στὰ ρουθούνια ἡ κνίσσα ἀπὸ μιὰ ροδοψημένη χήνα, ποὺ περίμενε, μέσ' στὸ ταψί, τὸν κάτοχό της, νὰ πάη νὰ τὴν πάρη...

—Στεῖλε μου αὐτὴ τὴ χήνα σπίτι μου, εἶπε τοῦ φούρναρη.

—Ἡ χήνα εἶνε τοῦ μπέμπαση (τοῦ ἀστυνόμου), κατῆ μου, καὶ σὲ λίγο θὰ περάση νὰ τὴν πάρη..

— Σοῦ εἶπα, ἐγώ, πῶς δὲν εἶνε τοῦ μπέμπαση;... Στεῖλέ μού την σπίτι...

—Μὰ πῶς μπορῶ; διαμαρτυρήθηκε ὁ φτωχὸς ὁ φούρναρης. Τί θὰ πῶ τοῦ μπέμπαση;...

—Μὲ σκότισες μὲ τὸ μπέμπασή σου, τὸ ξέρεις;... Πράτει νάσαι πολὺ χαζός, γιὰ νὰ μὴν καταλαβαίνης πῶς σὲ συμφέρει πιὸ πολὺ νὰ τἄχης καλὰ μὲ τὸν κατῆ, παρὰ μὲ τὸν μπέμπαση... Ἂν σὲ ρωτήσει, πές του πῶς ἡ χήνα ἔκανε φτερὰ καὶ πέταξε!...

Ὁ καϊμένος ὁ φούρναρης, τί νὰ κάνη; Ἀναγκάστηκε νὰ συμμορφωθῆ μὲ τὴν ἀπαίτησί του. Τοῦστειλε τὴ χήνα, κι' ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ λίγο, πέρασε ὁ μπέμπασης νὰ πάρη τὴ χήνα του, ἔχωσε τὴν πηροῦνα μέσ' στὸ φοῦρνο κι' ἔκανε, τάχα, πῶς ψάχνει...

— Δὲν τὴ βρίσκω! εἶπε, στὰ τελευταῖα, τοῦ μπέμπαση. Θαρρεῖς καὶ πέταξε ἀπὸ δῶ μέσα...

Ὁ ἀστυνόμος δὲν ἔλεγε τίποτα. Ἐπὶ τέλους ὁ φούρναρης γύρισε καὶ τοῦ εἶπε πάλι:

—Τί νὰ σοῦ κάνω, μπέμπασή μου;... Ἡ χήνα σου ἔκανε, φαίνεται, φτερὰ καὶ πέταξε...

—Τὴ χήνα μου, βρὲ λωποδύτη! μούγκρισε ὁ ἀστυνόμος, κι' ἔβγαλε τὸ σπαθί του καὶ χύμηξε ἀπάνω στὸ φούρναρη.

Ἐκεῖνος ἔκανε νὰ φυλαχτῆ καὶ δίχως νὰ τὸ θέλη, μὲ τὴν πηρούνα του, ἔβγαλε τὸ μάτι ἑνὸς Ἑβραίου, ποὺ στεκόταν ἀπὸ πίσω του, γιατί ἀπ' τὸν καυγᾶ ἦταν μαζωμένος πολὺς κόσμος....

—Τὸ μάτι μου! Τὸ ματάκι μου! ἔμπηξε τὶς φωνὲς ὁ Ἑβραῖος...

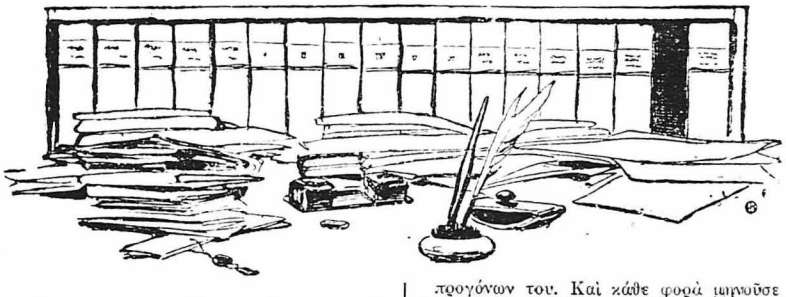

Μέσ' στὴν ἀπελπισία του ὁ φούρναρης, παράτησε καὶ φοῦρνο καὶ ταψιὰ καὶ τὄβανε στὰ πόδια. Στὸ δρόμο, ἀπὸ πίσω του, ἔτρεχε ὁ μπέμπασης, ὁ Ἑβραῖος κι' ἕνα σωρὸ κόσμος.

Ὅταν ἔφτασε σ' ἕνα τζαμί ὁ φούρναρης, σκαρφάλωσε στὸ μιναρέ. Ἐκεῖ πέρα, ὅμως, γρήγορα θὰ τὸν τσάκωναν! Τότε ὁ φούρναρης, μέσ' στὴν παραζάλη του, δίνει μιὰ καὶ πέφτει στὸ κενό. Πέφτοντας ὅμως, πῆγε ὅσα στὸ κεφάλι ἑνὸς Ἀρμένη, ποὺ χάζευε ἀποκάτω καὶ τὸν ἄφησε στὸν τόπο.

—Μοῦ σκότωσες τὸν ἀδερφούλη μου! φώναξε τότε μέσ' στὸ πλῆθος ἕνας ἄλλος ἐξαλλος Ἀρμένης.

Ὁ κόσμος, τέλος, ἔπιασε τὸ φούρναρη κι' ὁ μπέμπασης ἀπ' τ' αὐτὶ τὸν πῆγε στὸν κατῆ.

Ἀπὸ πίσω ἔτρεχε ὁ Ἑβραῖος, ὁ ἀδερφὸς τοῦ Ἀρμένη καὶ τὸ πλῆθος.

Ὁ κατῆς ἐκείνη τὴ στιγμὴ ροκάνιζε τὴ χήνα. Σηκώθηκε καὶ πῆγε μέσα κι' ἄκουσε πρῶτα τὸν ἀστυνόμο, ἔπειτα τὸν Ἑβραῖο κι' ἔπειτα τὸν Ἀρμένη.

— Τώρα... Ἕνας-ἕνας, καὶ μὲ τὴ σειρά! τοὺς εἶπε.

Ὁ κατῆς ξεφύλλισε τὸ βιβλίο μὲ τοὺς νόμους καὶ εἶπε πρῶτα τοῦ ἀστυνόμου:

—Ἕνα τέτοιο θαῦμα, νὰ πετάξη μιὰ ψημένη χήνα, δὲν γίνεται παρὰ κάθε ἑκατὸ χρόνια! «Μακάριος αὐτὸς ποὺ χάνει τὴ χήνα του, λέει τὸ βιβλίο τοῦ προφήτου, γιατί σ' αὐτὸν ἀνήκει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν!»... Θὰ πάη, ὅσια, στὸν παράδεισο, καὶ θὰ καθήση δίπλα στὸν Ἀλλάχ...

Ὁ ἀστυνόμος ἔφυγε κατεντουσιασμένος!

Ἤρθε, τότε, ἡ σειρὰ τοῦ Ἑβραίου.

Ὁ κατῆς ξεφύλλισε πάλι τὸ βιβλίο καὶ τοῦ εἶπε:

—«Ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος καὶ ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ!», ἔτσι λέει τὸ βιβλίο τοῦ προφήτου... Ἀφοῦ σοῦβγαλε τὸ μάτι, πρέπει νὰ τοῦ βγάλης καὶ σὺ τὸ δικό του! Ἐπειδή, ὅμως, τὸ μάτι ἑνὸς Μουσουλμάνου ἀξίζει ὅσο καὶ τὰ δυὸ ἑνὸς Ἑβραίου, στάσου νὰ σοῦ βγάλη πρῶτα καὶ τ' ἄλλο σου τὸ μάτι κι' ὕστερα σὺ τοῦ βγάζεις τὸ δικό του...

Καθὼς τἄκουσε αὐτὸ ὁ Ἑβραῖος τὄβαλε στὰ πόδια κι' ὅπου φύγει-φύγει....

Ἤρθε τέλος καὶ ἡ σειρὰ τοῦ Ἀρμένη.

Ὁ κατῆς ξαναξεφύλλισε τὸ βιβλίο καὶ τοῦ εἶπε:

—Σοῦ σκότωσε τὸν ἀδερφό;... Θὰ τὸν σκοτώσης καὶ σύ... Ἀλλὰ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο: θ' ἀνεβῆς ψηλὰ στὸ μιναρὲ καὶ θὰ πέσης ἀπὸ κεῖ νὰ τὸν σκοτώσης...

Τ' ἄκουσε ὁ Ἀρμένης καὶ τὄβαλε κι' αὐτὸς στὰ πόδια. Τρέχει κι' ἀκόμα τρέχει..

Κι' ἀφοῦ ἔμειναν μόνοι, ὁ κατῆς ἔκατσε πάλι στὸ τραπέζι, ν' ἀποτελειώση τὴ χήνα, καὶ εἶπε τοῦ φούρναρη:

—Ἔ, τί λές τώρα;... Μὲ ποιὸν ἔχεις συμφέρο νὰ τἄχης πιὸ καλά: μὲ τὸ μπέμπαση ἢ μὲ τὸν κατῆ; !...

* * *

Οἱ ντερβίσηδες εἶχαν, πάντα, τὸ πάθος τοῦ πιοτοῦ. Ἔπιναν ἕναν περιδρομο. Ἕνας ὅμως ἀπ' αὐτοὺς τοὺς εἶχε ξεπεράσει ὅλους. Στὰ ξαφνικά, ἕνα πρωΐ, ἔπαψε πειὰ νὰ πίνη.

—Γιατί δὲν πίνεις πειά; τὸν ρώτησαν οἱ ἄλλοι. Γιατί παράτησες τὸ ρακί, τὸ θεῖο αὐτὸ πιοτό, ποὺ σ' ἔκανε νὰ ἔχης πάντα τόσο κέφι; Τί θὰ γίνης τώρα, χωρὶς κέφι; Δὲ θἄχης πειὰ ὄρεξι οὔτε τὴν προσευχή σου νὰ κάνης!... Χωρὶς ρακὶ καὶ προσευχή, θὰ χάσης τὸν Παράδεισο....

Ὁ ντερβίσης, ὅμως, ποὺ εἶχε πάρει ὁριστικὰ τὴν ἀπόφασί του, ἀποκρίθηκε:

—Ὡραῖα εἶνε ὅλ' αὐτὰ ποὺ μοῦ λέτε, κι' ἐγὼ εἶμ' ὁ πρῶτος ποὺ ἐκτιμῶ τὶς χάρες τοῦ πιοτοῦ!... Ἐλᾶτε, ὅμως, ποῦχει τὴν καταραμένη ἰδιότητα, ἐνῶ τὸ στέλνει κανεὶς κάτω, στὸ στομάχι του, αὐτὸ νὰ σκαρφαλώνη στὸ κεφάλι;...

* * *

Κάποιος πλούσιος μπέης εἶχε βαλμένο στὸ μάτι τὸ χωράφι ἑνὸς γειτονά του. Στὴν ἀρχὴ δοκίμασε νὰ τοῦ τὸ πάρη μὲ τὸ καλό. Πῆγε καὶ τὸν βρῆκε ὁ ἴδιος καὶ τοῦ πρότεινε νὰ τοῦ τὸ ποινήση. Κι' ἐπειδὴ δὲν ἔκανε τίποτε, ἄρχισε νὰ τοῦ σπέλνη ἕνα σωρὸ μεσίτες.

Ἐκεῖνος, ὅμως, δὲν ἐννοοῦσε μὲ κανέναν τρόπο νὰ ποινήση τὸ κτῆμα τῶν προγόνων του. Καὶ κάθε φορὰ μηνοῦσε τοῦ μπέη: «Ἀπ' τὸν πατέρα μου βρῆκα τὸ χωράφι καὶ θέλω νὰ τ' ἀφήσω στὰ παιδιά μου»...

Ὅταν εἶδε πῶς μὲ τὸ καλὸ δὲ γίνεται δουλειά, ὁ μπέης ἀποφάσισε νὰ καταφύγη σπὴν πονηρία. Πλήρωσε λοιπὸν μερικοὺς ψευδομάρτυρες, παρουσιάστηκε μπροστὰ στὸν κατῆ, καὶ τοῦ εἶπε:

—Μ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο εἴχαμε μείνει σύμφωνοι νὰ μοῦ ποινήση τὸ χωράφι του. Τοῦ εἶχα δοσμένο, μάλιστα, καὶ καπάρο.. Τώρα, ὅμως, μετάνοιωσε, καὶ δὲ θέλει νὰ μοῦ τὸ ποινήση! Μιὰ καὶ πῆρε, ὅμως, τὸ καπάρο, κατὰ τὸ νόμο, πράτει νὰ πληρώση...

Ὁ ἄλλος ὁρκιζόταν στὸν Ἀλλάχ, πὼς ποτὲ δὲν εἶχε κάνει συμφωνία νὰ τοῦ ποινήση τὸ χωράφι του, μήτε καὶ ποτὲ πῆρε καπάρο...

—Ἔχεις μάρτυρες; τὸν ρώτησε ὁ κατῆς.

—Ὄχι, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ δόλιος ὁ χωριάτης. Δὲ μπορῶ νὰ πῶ ψέμματα! Πῶς θὲς νἄχω μάρτυρες γιὰ μιὰ ὑπόθεσι ποὺ δὲν τὸ φανταζόμουνα ποτὲ πὼς θἄφτανε στὸ δικαστήριο...

Ὁ δικαστὴς, ποὺ ἤξερε τὸν ἐναγόμενο γιὰ τίμιο ἄνθρωπο, δυσκολευόταν νὰ βγάλη ἀπόφασι.

— Πηγαίνετε, εἶπε στοὺς ἀντιδίκους, κι' ἐλᾶτε πάλι αὔριο. Ὥς τότε, ἐλπίζω νἄχω πιὸ πολλὰ πειστήρια...

Ὁ μπέης, συνηθισμένος νὰ κάνη τὶς δουλειές του ἐξαγοράζοντας τὶς συνειδήσεις, νόμισε ὅτι ὁ δικαστὴς ἐπάτηδες εἶχε ἀναβάλει τὴ δίκη, γιὰ νὰ μπορέση στὸ μεταξὺ νὰ τοῦ «τσιμπήση» κάτι. Τοῦστειλε, λοιπόν, πέντε μετζήτια μ' ἕνα ἐμπιστό του πρόσωπο, γιὰ νὰ τὸν δωροδοκήση καὶ νὰ κερδίση τὴν ὑπόθεσί του...

Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν οἱ δυὸ ἀντίδικοι παρουσιάστηκαν πάλι στὸ δικαστήριο, ὁ δικαστὴς ρώτησε πάλι τὸ χωριάτη ἂν εἶχε μάρτυρες νὰ τὸν ὑπερασπίσουν.

—Σοῦ τὄπα καὶ χτές, κατῆ μου! ἀποκρίθηκε ὁ χωριάτης. Πῶς νὰ σοῦ φέρω μάρτυρες, ἀφοῦ δὲν ἔχω!...

—Ἔχω ὅμως ἐγώ, καὶ μάλιστα πέντε! εἶπε τότε ὁ κατῆς, κι' ἔδειξε τὰ πέντε μετζήτια ποὺ τοῦστειλε ὁ μπέης...

Κι' ἔβγαλε τὴν ἀπόφασί του, δίνοντας δίκιο τοῦ φτωχοῦ χωριάτη.